

הלכות קריאת שמע – יב

קריאת שמע במקום המטונף

תצא כג

יג וְיָד תִּהְיֶה לְךָ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְיִצְאָתָּ שָׁמָּה חוּץ.

יד וְיִתֵּן תְּהִיָּה לְךָ עַל אֲזָנְךָ וְהָיָה בְּשִׁבְתְּךָ חוּץ וְחִפְרִיתָּהּ בָּהּ וְשִׁבְתָּ וְכִסִּיתָ אֶת צִאָתְךָ.

פרי מגדים סי' מה א"א ס"ק ב

במקוה שיש בו מים חמין ששופכין לתוכה, י"ל דיש בו הבלא ... וי"ל דלא נפיש הבלא וזוהמא כל כך כמו במרחץ.

שוע"ר סי' מה

ג במה דברים אמורים במרחץ שזוהמתו רבה מהבל החמין שמשתמשין בו, אבל בבית הטבילה אע"פ שעומדים בו ערומים, כיון שתשמישו בצונן אין בו זוהמא ... לכן מברכין ברכת הטבילה במקוה אפילו קודם שירד למים.

שוע"ר סי' עד

א כתוב בתורה ושבת וכסית וכו' כי ה' אלהיך מתהלך בקרב מחניך וגו' והיה מחניך קדוש ולא יראה בך ערות דבר וגו', מכאן למדו חכמים שבכל מקום שה' אלהינו מתהלך עמנו, דהיינו כשאנו עוסקים בקריאת שמע ובתפלה או בדברי תורה, צריך להיות המחנה קדוש, שלא תהא צואה מגולה שם.

שוע"ר סי' עו

א צואה בעששית, מותר לקרות כנגדה, אע"פ שרואה אותה דרך דפנותיה, לפי שבצואה תלה הכתוב בכיסוי, שנאמר ושבת וכסית את צאתך, והרי היא מכוסה.

ג צואה, אפילו היא עוברת, כגון שצפה על פני המים, או שאחד נושא גרף של רעי ומעבירו לפני הקורא או המתפלל, צריך להפסיק עד שתעבור מכנגד פניו ד' אמות לצדדין, או לפניו כמלא עיניו, כמו בצואה מונחת.

ט ספק אם צואה באשפה ... אסור ... אבל ספק מי רגלים ... מותר, מפני שלא אסרה תורה לקרות כנגד מי רגלים, אלא כנגד עמוד של קילוח, אבל לאחר שנפלו לארץ מותר לקרות אצלן מן התורה, אע"פ שהם מגולים, שנאמר ויד תהיה לך מחוץ למחנה ויצאת שמה חוץ, ולא הצריכן כסוי כמו בצואה, שנאמר בה וכסית את צאתך, אלא שחכמים גזרו עליהן גזירה משום צואה. ולא גזרו אלא בודאן, אבל לא בספקן.

שוע"ר סי' עט

א היתה צואת אדם מאחריו, אפילו אין לה ריח, צריך להרחיק ממנה ד' אמות, שנאמר והיה מחניך קדוש, ומחנהו של אדם, דהיינו חנייתו, היינו ד' אמות לכל רוח (שזהו מקומו של אדם כשישכב ויפשוט ידיו ורגליו כמ"ש סי' שמ"ט). חוץ מכנגד פניו, ששם עיקר חנייתו, וצריך להיות מחנהו קדוש כמלא עיניו.

ב ואם יש לה ריח, צריך שלא יהיה ריחה בתוך ד' אמות שלאחריו וצדדין, שאם לא כן אין מחנהו קדוש, לפיכך צריך להרחיק ד' אמות ממקום שכלה הריח.

שוע"ר סי' פא

א קטן שיכול לאכול כזית דגן שהם ה' מיני תבואה, שצואת מינים אלו מסרחת, אפילו אינו יכול לאכול אלא על ידי בישול, כגון דייסא וכיוצא בה, אם אין צריך לשהות מתחלת כזית זה עד סופו יותר ממה שגדול בינוני שוהה באכילת פרס ממאכל זה, צריך להרחיק מצואתו וממי רגליו כמו משל גדול.

שוע"ר סי' פד

והבית הפנימי ... אסור לענות שם אמן, ולא להרהר בשום דבר שבקדושה. ואם שאל לו אדם דבר הלכה, אסור לומר לו אין משיבין במרחץ.

שוע"ר סי' פה

א לא ילך אדם במבואות המטונפות ויניח ידיו על פיו ויקרא קריאת שמע, ואפילו אם היה קורא ובא צריך להפסיק כשיגיע למבואות המטונפות, ואם לא פסק עליו הכתוב אומר כי דבר ה' בזה וגו' הכרת תכרת וגו'. וכשיוצא משם חוזר למקום שפסק, אם לא שהה כדי לגמור את כולה, כמ"ש בסי' ס"ה.

ולא קריאת שמע בלבד, אלא כל ענין שהוא מדברי הקודש אסור לאמרה במקום הטינופת, דהיינו במקום שיש בו צואה או מי רגלים, או בבית הכסא או בבית המרחץ, ואפילו לאמרו בלשון חול. ולא לאמרו בלבד, אלא אפילו להרהר בלבד אסור, אפילו בדברי תורה שחייב להגות בה יומם ולילה. ולכן כשנכנס לבית הכסא טוב לחשוב חשבוניותיו, שלא יבא לידי הרהור תורה. ובשבת שאסור לחשבם, יפנה לבו להרהר בציורים ובנינים נאים וכיוצא בדמיונים אלו המושכים ומפנים לבו מלבא לידי הרהור דבר שבקדושה. ואפילו הלכות בית הכסא אסור ללמוד בבית הכסא, וכן הלכות בית המרחץ בבית המרחץ.